

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය

විෂය නිර්දේශය

10 ශ්‍රේණිය

ව්‍යාපාර අධ්‍යයන දෙපාර්තමේන්තුව
විද්‍යා හා තාක්ෂණ පීඨය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

පටුන

	පිටු
ගැඳිහැඳීම	1
විෂය අරමුණු	1
නිපුණතා, නිපුණතා මට්ටම්, විෂය සංඛාරය හා කාලය	2 - 14
ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය	15 - 17
පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන් සංවිධානය	18 - 19
තක්සේරුව හා ඇගයීම්	20 - 21

හැඳින්වීම

මීට පෙර මෙම විෂය තාක්ෂණික විෂයයක් ලෙස පැවති අතර, අ.පො.ස. උසස් පෙළ වාණිජ විෂය ධාරාවක් තිබෙන බැවින් අනෙකුත් කලා විෂයයන්ට අනුබද්ධව ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයන විෂය ද පළමු විෂය කාණ්ඩයට ඇතුළත් කරන ලදී. නව සහස‍්‍රකයේ පළමුවන විෂයමාලා ප්‍රතිසංස්කරණය යටතේ අ.පො.ස. සාමාන්‍ය පෙළ විෂය ධාරාවේ පළමු විෂය කාණ්ඩය තුළ මෙය ඇතුළත් වේ.

ව්‍යාපාර දැනුම හා කුසලතා වර්ධනය, පාරිභෝගික දැනුම වර්ධනය, ගණුදෙනු සටහන් කිරීම, තොරතුරු තාක්ෂණය, ප්‍රතිඵල ඇගයීම, ඉතිරිකිරීම හා ආයෝජනයට නැඹුරු කිරීම, ව්‍යවසායකත්වය සංවර්ධනය, ව්‍යාපාර කළමනාකරණය ආදී අංශ පිළිබඳ ව න්‍යායාත්මක හා ප්‍රායෝගික දැනුම ලබාදීම තුළින් ශිෂ්‍යයන්ගේ ඉදිරි පෞද්ගලික දිවි පැවැත්මට අවශ්‍ය මහ පෙනවීමක් සිදු කෙරෙන අතර රටේ ආර්ථික හා සමාජීය සංවර්ධනයට අවශ්‍ය මානව සම්පත් සංවර්ධනයක් ද මෙයින් ඉටු වනු ඇත.

ඊට අමතර ව ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික හා සමාජීය සංවර්ධනයට ඉවහල් වන ව්‍යවසායකයන්, කළමනාකරුවන් සහ වෙනත් වෘත්තීයයන් බිහිකිරීමට මූලික පදනමක් ගොඩනැගෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය, නිපුණතා පාදක ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රමුඛ ව ශිෂ්‍යයා තුළ සමෝධානික පෞරුෂයක් ගොඩනැගීමට ශික්ෂණ විද්‍යාත්මක ඵලදායී මෙන් බලාපොරොත්තු වේ.

ශික්ෂණ විද්‍යාත්මක ඵලදායී හා විෂය අන්තර්ගතය වෙනස් කිරීම තුළින් වන සංකලනයෙන් ඉගෙනීමෙන් ප්‍රතිඵල ලබා ජීවිතයේ අවසානය දක්වා ම ඵල ලබන සමාජයට බරක් නොවන වෙනස් වන ලෝකයේ තත්ත්වයන්ට අනුකූලනය විය හැකි පුරවැසියන් බිහිකිරීමට මෙම විෂයමාලාව ඉවහල් වනු ඇත.

විෂය අරමුණු

1. ව්‍යාපාර පරිසරයේ පවතින අවස්ථා හා අභියෝග ශක්තින් හා දුර්වලතා පිළිබඳ අනුදැනුම සහිත ව ව්‍යාපාර අවස්ථා තේරීම.
2. මනා ව්‍යාපාර කළමනාකරණය සඳහා හැකියාව ලබා ගැනීම.
3. ව්‍යාපාර ආයතනයක ගනුදෙනු නිවැරදිව වාර්තා කිරීමට, විශ්ලේෂණය කිරීමට යොමුවීමෙන් ව්‍යාපාරයේ තත්ත්වය පිළිබඳ අවබෝධයෙන් කටයුතු කිරීම.
4. ව්‍යාපාර ආශ්‍රිත වෘත්තීයකට නැඹුරු වීම හෝ තමාගේම ව්‍යවසායක් ආරම්භ කිරීමේ හැකියාව ඇති කිරීම.
5. සමාජ වගකීම පිළිබඳ අවබෝධයෙන් කටයුතු කරන ව්‍යාපාරිකයකු /පාරිභෝගිකයකු බවට පත්වීම.

නිපුණතා, නිපුණතා මට්ටම්, විෂය සංඛාරය හා කාලය- 10 ශ්‍රේණිය

නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම්	අන්තර්ගතය	කාලවිච්ඡේද
<p>1. සුදුසු ව්‍යාපාර අවස්ථා තෝරයි.</p> <p>1.1 අවශ්‍යතා හා වුවමනා ඉටු කර ගනිමින් ව්‍යාපාරවල පැවැත්මට දායක වෙයි.</p> <p>1.2 ප්‍රවණතා හඳුනා ගැනීමට විවිධ යුග මස්සේ ව්‍යාපාර විකාශනය විමසා බලයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ව්‍යාපාර සංකල්පය • ව්‍යාපාර පදනම <ul style="list-style-type: none"> • අවශ්‍යතා හා වුවමනා • හාණිඳ හා සේවා • නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය • සෘජු නිෂ්පාදනය • වක්‍ර නිෂ්පාදනය • බෙදාහැරීමේ ක්‍රියාවලිය • ව්‍යාපාර හා බැඳි විවිධ සංකල්ප <ul style="list-style-type: none"> • නිෂ්පාදනය • නිෂ්පාදනය • කාර්ය විශේෂීකරණය • විශේෂ ප්‍රාගුණ්‍යය • පාරිභෝගිකයා • ද්විත සමපාතය • මුදල් • වෙළෙඳාම • විද්‍යුත් වාණිජ්‍යය • විද්‍යුත් මුදල් • විකාශන අවස්ථා <ul style="list-style-type: none"> • හාණිඳ හුවමාරුව • මුදල් භාවිතය • තාක්ෂණික යෙදුම් භාවිතය • තොරතුරු තාක්ෂණයේ භාවිතය • හාණිඳ හුවමාරුව • හාණිඳ හුවමාරුවට පදනම <ul style="list-style-type: none"> • වුවමනා වැඩිවීම • තම වුවමනා තමාටම සපුරා ගැනීමේ අපහසුව • අන් නිෂ්පාදන පරිභෝජනයට යොදා ගැනීම • විශේෂීකරණය 	<p>15</p>

නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම්	අන්තර්ගතය	කාලච්ඡේද
<p>1.3 විවිධ සැලසුම්කරණ ක්‍රම ශිල්ප යොදාගෙන සුදුසු ව්‍යාපාර අවස්ථා තෝරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • අතිරික්ත නිෂ්පාදනය • වෙලෙඳාමට පදනම • දුර්වලතා <ul style="list-style-type: none"> • ද්විතීක සමපාතයක් නොමැතිවීම • මැනීමේ අපහසුතා • රැස්කර ගැනීමේ අපහසුතා • කුඩා කොටස්වලට බෙදීමේ අපහසුතා • මුදල් භාවිතය <ul style="list-style-type: none"> • ආරම්භ වූ ආකාරය • මුදලේ විකාශනය • හොඳ මුදලක ලක්ෂණ • තාක්ෂණික යෙදුම් භාවිතය <ul style="list-style-type: none"> • කාර්මික විප්ලවය ඇතිවීම තුඩුදුන් හේතුව වශයෙන් • ව්‍යාපාර ආශ්‍රිතව සිදුවූ වෙනස්කම් <ul style="list-style-type: none"> • යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතය • කාර්ය විශේෂීකරණය • විශේෂ ප්‍රාගුණ්‍යය • උපකාරක සේවා • මහා පරිමාණ නිෂ්පාදනය අවසාන ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් • තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ භාවිතය • තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ දියුණුවත් සමඟ ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රයේ ඇති වූ වෙනස්කම් <ul style="list-style-type: none"> • විද්‍යුත් වාණිජ කටයුතු බිහිවීම • විද්‍යුත් මුදල් බිහිවීම • ව්‍යාපාර සඳහා අන්තර්ජාලය භාවිතය • ව්‍යාපාර අවස්ථා හඳුනා ගැනීමේ දී සොයා බලන මූලික සුක්ෂම පරිසර සාධක <ul style="list-style-type: none"> • අයිතිකරුවන්, • කළමනාකරුවන් • සේවකයින් 	

නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	කාලච්ඡේද
<p>1.4 තමාගේ ව්‍යාපාර අදහස සමඟ ගැලපීමට ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග විමසයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ව්‍යාපාර අවස්ථා හඳුනා ගැනීමේ දී සොයා බලන සාර්ව පරිසර සාධක <ul style="list-style-type: none"> • ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති • දේශපාලන ප්‍රතිපත්ති • පවත්නා නීතිරීති • සමාජ හා සංස්කෘතිමය වෙනස්වීම් • ප්‍රජාව ආශ්‍රිත සාධක • තාක්ෂණික වෙනස්වීම් • ස්වභාවික සිද්ධීන් • තරගකාරී තත්වයන් • ව්‍යාපාර අවස්ථාව • ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග <ul style="list-style-type: none"> • හිමිකාරත්වය අනුව <ul style="list-style-type: none"> • රාජ්‍ය • පෞද්ගලික • අරමුණ අනුව <ul style="list-style-type: none"> • ලාභ අරමුණු කරගත් • ලාභ අරමුණු කර නොගත් • එක් එක් ව්‍යාපාර සංවිධානවල වාසි/අවාසි • ව්‍යාපාර සංවිධානවල පොදු ලක්ෂණ <ul style="list-style-type: none"> • අරමුණක් තිබීම • නාමයක් තිබීම • සංවිධාන ව්‍යුහයක් තිබීම • ආර්ථික කටයුතුන් කිරීම • පුද්ගලයන් සමූහයක් නිරත වී සිටීම • කළමනාකරණ හා පාලන ක්‍රමයක් තිබීම • ව්‍යාපාර කටයුතු වාර්තා කිරීමේ ක්‍රමයක් තිබීම • පැවැත්මක් තිබීම 	

නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	කාලවිච්ඡේද
<p>2. ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමේ සුදානම ප්‍රදර්ශනය කරයි.</p> <p>2.1 ව්‍යාපාර ලියාපදිංචිය සඳහා සුදානම ප්‍රදර්ශනය කරයි.</p> <p>2.2 මූලික ව්‍යාපාර සැලැස්මක් පිළියෙල කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • නෛතික ලේඛන <ul style="list-style-type: none"> • පනත් <ul style="list-style-type: none"> • 2007 අංක 7 දරන සමාගම් පනත • 1918 අංක 6 දරන ව්‍යාපාර නාම ආඥා පනත • 1972 අංක 5 දරන සමුපකාර සමිති පනත • බලපත්‍ර <ul style="list-style-type: none"> • අවශ්‍ය වන ව්‍යාපාර • ලබා ගන්නා ආකාර • ලියාපදිංචිය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු වෙනත් ලේඛන <ul style="list-style-type: none"> • සීමාසහිත සමාගම්වලට සුවිශේෂ වූ • හවුල් ව්‍යාපාරවලට සුවිශේෂ වූ • තනි පුද්ගල ව්‍යාපාරවලට සුවිශේෂ වූ • සමුපකාර සමිතිවලට සුවිශේෂ වූ • සමාජ සුභසාධනය සඳහා වූ සමිති සමාගම්වලට සුවිශේෂ වූ • වෙළෙඳපොළ අධ්‍යයනය <ul style="list-style-type: none"> • වෙළෙඳපොළේ ස්වභාවය • ඉල්ලුම • තරගකාරී තත්ත්වය • තෝරාගත් ව්‍යාපාරයේ ඉදිරි කටයුතු පිළිබඳව සිතා බැලීම <ul style="list-style-type: none"> • කරන්නේ කුමක් ද • කරන්නේ කෙසේ ද • කරන්නේ කවදා ද • කළ යුතු ආයෝජනය <ul style="list-style-type: none"> • අවශ්‍ය මුදල • තමා සතු ප්‍රමාණය • බාහිරින් සපයා ගන්නා ප්‍රමාණය 	<p style="text-align: center;">25</p>

නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	කාලවිච්ඡේද
<p>2.3 අලෙවි සැලැස්ම පිළියෙල කරයි.</p> <p>2.4 මෙහෙයුම් සැලැස්ම පිළියෙල කරයි.</p> <p>2.5 මූල්‍ය සැලැස්ම පිළියෙල කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • බාහිරින් මුදල සපයා ගන්නා ආකාරය <ul style="list-style-type: none"> • බැංකු ණය • ආධාර • ආයතනික ණය • මෙහෙයුම් කටයුතු <ul style="list-style-type: none"> • ස්ථානගත කිරීම • යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා උපකරණ • ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි • යොදා ගන්නා තාක්ෂණය • මානව සම්පත් අවශ්‍යතාව • අපේක්ෂිත විකුණුම් <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රමාණය • වටිනාකම • අපේක්ෂිත වියදම් <ul style="list-style-type: none"> • නිෂ්පාදන වියදම • විදුලිය • රක්ෂණය • සේවක වැටුප් • කඩකුලි • වෙනත් වියදම් • අපේක්ෂිත ලාභය • අපේක්ෂිත නිෂ්පාදන ඒකක • අපේක්ෂිත වියදම් <ul style="list-style-type: none"> • අමුද්‍රව්‍ය • ශ්‍රමය • වෙනත් වියදම් • ඒකකයක පිරිවැය • ලාභාන්තිකය • ඒකකයක මිල • අපේක්ෂිත වත්කම් <ul style="list-style-type: none"> • දිගුකාලීන වත්කම් • කෙටිකාලීන වත්කම් • තමන් යෙදීමට අපේක්ෂිත මුදල • අපේක්ෂිත වගකීම් <ul style="list-style-type: none"> • දිගුකාලීන වගකීම් • කෙටිකාලීන වගකීම් • දෛනික කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය මුදල් 	

නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම්	අන්තර්ගතය	කාලච්ඡේද
<p>3. උපකාරක සේවාවල සහාය ලබමින් ව්‍යාපාර කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරයි.</p> <p>3.1 ව්‍යාපාර කටයුතු කාර්යක්ෂම කිරීම සඳහා ජංගම ගිණුමක් පවත්වාගෙන යයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • බැංකු කටයුතුවල අවශ්‍යතාව • ජංගම ගිණුමක අවශ්‍යතාව <ul style="list-style-type: none"> • කුඩා පරිමාණයේ ව්‍යාපාරවලට පමණක් මුදල් නොවිටු හා කාසි භාවිතය පහසු වීම. • ව්‍යාපාර කටයුතු පුළුල්වීමත් සමඟ ජංගම ගිණුමක් පවත්වා ගැනීම යෝග්‍ය වීම. • ජංගම ගිණුමක වාසි <ul style="list-style-type: none"> • වෙක්පත් මගින් කටයුතු කිරීම • අයිරා පහසුකම් • ප්‍රේෂණ • ස්ථාවර නියෝග • ආරක්ෂාව • කාලය ඉතිරි වීම • නිත්‍යානුකූල බව • පිලිගැනීම • ජංගම ගිණුමක් ආශ්‍රිත බැංකු ගාස්තු හා වෙනත් අඩු කිරීම් <ul style="list-style-type: none"> • වෙක්පොත් ගාස්තු • දඩ ගාස්තු • මුද්දර ගාස්තු • නැපැල් ගාස්තු • අයිරා පොලී • හර බද්ද • වෙක්පත් භාවිතයෙන් කෙරෙන ගණුදෙනු <ul style="list-style-type: none"> • වෙක්පත්වලින් මුදල් ලැබීම • වෙක්පත්වලින් මුදල් ගෙවීම • වෙක්පත් ලිවීම හා සම්බන්ධව අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියාමාර්ග <ul style="list-style-type: none"> • දිනය සඳහන් කිරීම • මුදල ඉලක්කමෙන් හා අකුරෙන් ලිවීම • මුදල ලිවීමේ දී ඉඩක් රහිත ව ලිවීම • අත්සන තැබීම • වෙක්පත් රේඛනය • වෙක්පත් පිටසන් කිරීම • පිලිපතෙහි අදාළ තොරතුරු සටහන් කිරීම 	<p>21</p>

නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම්	අන්තර්ගතය	කාලච්ඡේද
<p>3.2 වාණිජ බැංකුවකින් උපරිම සේවා ලබා ගැනීමට කටයුතු කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • තැන්පතු ආශ්‍රිත සේවා <ul style="list-style-type: none"> • ඉතිරිකිරීමේ තැන්පතු • කාලීන තැන්පතු • ණය ආශ්‍රිත සේවා <ul style="list-style-type: none"> • තෙට්කාලීන ණය • දිගුකාලීන ණය • විද්‍යුත් මුදල් ආශ්‍රිත සේවා <ul style="list-style-type: none"> • ණය පත් නිකුතුව <ul style="list-style-type: none"> • විසා කාඩ් • මාස්ටර් කාඩ් • හර පත් නිකුතුව • ටෙලර් කාඩ් නිකුතුව • විදේශ විනිමය ආශ්‍රිත සේවා <ul style="list-style-type: none"> • අනේවාසික විදේශ මුදල් ගිණුම • විදේශ මුදල් මිලදී ගැනීම • විදේශ මුදල් විකිණීම • වෙනත් සේවා <ul style="list-style-type: none"> • උකස් සේවාව • ආරක්ෂිත සේවාව • උපදේශන සේවාව • කල්බදු සේවා 	
<p>3.3 වාණිජ බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතනවල සහාය ලබා ගනියි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • වාණිජ බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන <ul style="list-style-type: none"> • තැන්පත් භාර ගන්නා ආයතන • තැන්පත් භාර නොගන්නා ආයතන • තැන්පත් භාර ගන්නා ආයතන <ul style="list-style-type: none"> • මූල්‍ය සමාගම් • ඉතිරිකිරීමේ බැංකු • සංවර්ධන බැංකු • තැන්පතු භාර නොගන්නා ආයතන <ul style="list-style-type: none"> • වණික් බැංකු • කල්බදු සමාගම් • මුදල් තැරැවිකාර ආයතන • වාණිජ බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන ව්‍යාපාරවලට සපයන සේවා <ul style="list-style-type: none"> • තැන්පතු භාර ගැනීම • කල්බදු සේවා සැපයීම • උපදේශනය • ව්‍යාපෘති වාර්තා හා ව්‍යාපාර සැලසුම් සකස් කරදීම • දේපල හා ඉඩම් වෙළෙඳාම 	

නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම්	අන්තර්ගතය	කාලච්ඡේද
<p>3.4 අවදානම්වලට සාර්ථකව මුහුණදීම සඳහා රක්ෂණ සේවා ලබා ගනියි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • රක්ෂණ සංකල්පය • රක්ෂණය හා ආරක්ෂණය • ව්‍යාපාර සඳහා රක්ෂණය වැදගත් වන අවස්ථා <ul style="list-style-type: none"> • පුද්ගල රක්ෂණය • දේපල රක්ෂණය • රක්ෂණ සේවාව කාර්යක්ෂමව ලබා ගැනීම සඳහා ව්‍යාපාර විසින් පිළිපැදිය යුතු ප්‍රධාන රක්ෂණ මූලධර්ම <ul style="list-style-type: none"> • රක්ෂණ හිමිකම/ රක්ෂා හිමිකම • උපරිම විශ්වාසය/සද්භාවය • හානිපූරණය 	
<p>3.5 ව්‍යාපාරයේ පැවැත්ම හා උත්තතිය සඳහා සන්නිවේදන සේවා යොදා ගනියි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • සන්නිවේදන සංකල්පය • සන්නිවේදනය හා ජන සන්නිවේදනය • ව්‍යාපාර විසින් සලකා බලන සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍ර <ul style="list-style-type: none"> • අභ්‍යන්තර • බාහිර • ව්‍යාපාර විසින් භාවිත කරන සන්නිවේදන මාධ්‍ය <ul style="list-style-type: none"> • වාචික • ලිඛිත • විද්‍යුත් <ul style="list-style-type: none"> • සංඥා හා සලකුණු • සන්නිවේදන ක්‍රියාවලිය සිදුවන ආකාරය <ul style="list-style-type: none"> • පණිවුඩය යවන්නා • පණිවුඩය • මාධ්‍යය • පණිවුඩය ලබන්නා • ප්‍රතිචාර දැක්වීම 	

නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	කාලච්ඡේද
<p>4. ව්‍යාපාරයේ ගනුදෙනු ක්‍රමානුකූලව වාර්තා කිරීමේ හැකියාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.</p> <p>4.1 ගනුදෙනු නිසා ව්‍යාපාරික සම්පත්වල ස්වරූපය වෙනස්වීම ගිණුම්කරණ සමීකරණය ඇසුරින් විමසා බලයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ව්‍යාපාරයේ සම්පත්වල ස්වරූපය වෙනස්වීම ලෙස ගනුදෙනු • ව්‍යාපාරයක සිදුවන විවිධ ගනුදෙනු • ගිණුම්කරණ සමීකරණයේ පදනම • ගිණුම්කරණ සමීකරණයේ සංරචක <ul style="list-style-type: none"> • වත්කම් • වගකීම් • ප්‍රාග්ධනය • ගිණුම්කරණ සමීකරණය ගොඩනැගීමේ අවස්ථා <ul style="list-style-type: none"> • අයිතිකරු පමණක් ප්‍රාග්ධනය යෙදවීම • බාහිර වගකීම් ද ඇති විට 	<p style="text-align: center;">12</p>

නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම්	අන්තර්ගතය	කාලච්ඡේද
<p>4.2 ගනුදෙනුවල ද්විතව බලපෑම</p> <p>ද්විතව සටහන් න්‍යායට අනුව සටහන් කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ද්විතව සටහන් න්‍යායය • ගිණුම • ගිණුම් වර්ග <ul style="list-style-type: none"> • වත්කම් • වගකීම් • ආදායම් • වියදම් • ප්‍රාග්ධනය • ගනුදෙනු ගිණුම්වල සටහන් කිරීම <ul style="list-style-type: none"> • "හර" සටහන් • "බැර" සටහන් • ද්විතව සටහන් මූලධර්ම <ul style="list-style-type: none"> • වත්කම් <ul style="list-style-type: none"> • වැඩිවීම හර • අඩුවීම බැර • වියදම් <ul style="list-style-type: none"> • වැඩිවීම හර • අඩුවීම බැර • වගකීම් <ul style="list-style-type: none"> • වැඩිවීම බැර • අඩුවීම හර • ආදායම් <ul style="list-style-type: none"> • වැඩිවීම බැර • අඩුවීම හර • ප්‍රාග්ධනය <ul style="list-style-type: none"> • වැඩිවීම බැර • අඩුවීම හර 	

නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	කාලච්ඡේද
<p>5. ගනුදෙනු සටහන් කිරීමට මූලික පොත් පවත්වා ගනියි.</p> <p>5.1 මුදලින් සිදුවන ගනුදෙනු වාර්තා කිරීම සඳහා තනි තීරු මුදල් පොත පවත්වා ගනියි.</p> <p>5.2 මුදල් සහ බැංකු ගනුදෙනු වාර්තා කිරීම සඳහා ද්විතීයික තීරු මුදල් පොත පවත්වා ගනියි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • මුදල් පොතේ ද්විතීයික කාර්යය • මූලික පොතක් ලෙස භාවිත කිරීම • ගිණුමක් ලෙස භාවිත කිරීම • තනි තීරු මුදල් පොතේ ආකෘතිය • මූලාශ්‍ර ලේඛන • ගනුදෙනු සටහන් කිරීම <ul style="list-style-type: none"> • මුදල් ලැබීම • මුදල් ගෙවීම • මුදල් ශේෂය • ලෙජර් සටහන් • ද්විතීයික තීරු මුදල් පොතේ ආකෘතිය • මූලාශ්‍ර ලේඛන • ගනුදෙනු සටහන් කිරීම <ul style="list-style-type: none"> • තැන්පතු <ul style="list-style-type: none"> • මුදල් • චෙක්පත් • අගරු චෙක්පත් <ul style="list-style-type: none"> • තැන්පත් කළ • නිකුත් කළ • චෙක්පත් මාරු කරදීම <ul style="list-style-type: none"> • කොමිස් සහිත • කොමිස් රහිත • ශේෂය <ul style="list-style-type: none"> • මුදල් • බැංකු <ul style="list-style-type: none"> • වාසිදායක • අවාසිදායක • ලෙජර් සටහන් 	<p style="text-align: center;">17</p>

නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම්	අන්තර්ගතය	කාලච්ඡේද
<p>5.3 බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • බැංකු ශේෂ <ul style="list-style-type: none"> • මුදල් පොතේ බැංකු තීරුවේ ශේෂය • බැංකු ප්‍රකාශයේ සඳහන් ශේෂය • බැංකු ශේෂ සංශෝධනය කෙරෙන අවස්ථා • ශේෂ සමාන නොවීමට බලපෑ හේතු <ul style="list-style-type: none"> • ඉදිරිපත් නොකළ චෙක්පත් • උපලබ්ධි නොවූ චෙක්පත් • බැංකු ගාස්තු • ස්ථාවර නියෝග • සෘජු ප්‍රේෂණ • සටහන් කිරීමේ දෝෂ • මුදල් පොතේ බැංකු ශේෂය සංශෝධනය • සංශෝධිත වාසිදායක මුදල් ශේෂය පදනම් කරගත් බැංකු සැසඳුම් විස්තරය 	<p style="text-align: center;">90</p>

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය

මෙම පාඨමාලාවට අදාළ ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය තීරණය කිරීමේ දී ගවේෂණය පදනම් කර ගෙන සිසු නිපුණතා ගොඩනැගීමට හැකි වන පරිදි ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත. නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපනය සඳහා මෙසේ සුදානම් වීමේ දී ගුරු භූමිකාවේ දී පැහැදිලි වෙනසක් අපේක්ෂා කෙරේ.

ඇත අතීතයේ සිට අපේ පන්ති කාමරවල බහුල ව ක්‍රියාත්මක වූ සාම්ප්‍රදායික සම්ප්‍රේෂණ ගුරු භූමිකාව (TRANSMISSION ROLE) හා පසු කාලීන ව හඳුන්වා දෙනු ලැබූ ගනුදෙනු ගුරු භූමිකාව (TRANSACTION ROLE) වර්තමාන පන්තිකාමර තුළ තවමත් කැපී පෙනේ. පාසල් හැර යන දරු දැරියන්ගේ වින්තන කුසලතා, සමාජ කුසලතා හා පුද්ගල කුසලතාවල අද දක්නට ලැබෙන පිරිහීම පිළිබඳ සලකා බලන විට ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය සංවර්ධනය විය යුතු බවත් එය සිදු විය යුතු ආකාරයන් හඳුනා ගැනීම අපහසු නොවේ.

සම්ප්‍රේෂණ ගුරු භූමිකාවේදී සිසුන් උගත යුතු සියල්ල දන්නා අයෙකු ලෙස ගුරුවරයා පිලිගැනෙන අතර සිසුන් ඒ කිසිවක් නොදන්නා අය ලෙස සලකා ඔවුන් වෙත දැනුම සම්ප්‍රේෂණය කිරීම ගුරු කාර්යය බවට පත්වී තිබේ. ගුරුවරයාගෙන් සිසුන්ට දැනුම ගලා යාමට පමණක් සීමා වන දේශන මුහුණුවරක් ගන්නා මෙම ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සිසු වින්තනය අවදි කිරීමට හෝ සිසුන්ගේ පොදුගලික හා සමාජ හෝ පුද්ගලික කුසලතා සංවර්ධනය කිරීමට හෝ ප්‍රමාණවත් ව දායක නොවේ.

ගුරුවරයා පන්තිය සමග ඇති කර ගන්නා දෙබස ගනුදෙනු භූමිකාවේ ආරම්භක අවස්ථාව වේ. ගුරුවරයාගෙන් පන්තියට හා පන්තියෙන් ගුරුවරයාට ගලා යන අදහස්වලට අමතර ව සිසු-සිසු අන්තර් ක්‍රියා ද පසු ව ඇති වීම නිසා මෙම දෙබස ක්‍රමයෙන් සංවාදයකට පෙරලේ. දන්නා දෙයින් නොදන්නා දෙයට, සරල දෙයින් සංකීර්ණ දෙයට මෙන් ම සංයුක්ත දෙයින් විසුක්ත දෙයට සිසුන් ගෙන යාම සඳහා ගුරුවරයා දිගින් දිගට ම ප්‍රශ්නකරණයේ නිරත වේ.

නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපනයේදී ශිෂ්‍ය කාර්යයන් ප්‍රබල ස්ථානයක් ගන්නා අතර පන්තියේ සෑම ළමයෙකු ම ඒ ඒ නිපුණතාව සම්බන්ධ ව අඩු තරමින් ආසන්න ප්‍රවීණතාවට හෝ ගෙන ඒමට මැදිහත් වන සම්පත් දායකයෙකුගේ (RESOURCE PERSON) තත්ත්වයට ගුරුවරයා පත් වේ. සිත් ගන්නා සුළු ආරම්භයක් සහිත ව ක්‍රියාකාරකමට ප්‍රවේශ වීම, ඉගෙනුමට අවශ්‍ය උපකරණ හා අනෙකුත් පහසුකම් සහිත ඉගෙනුම් පරිසරයක් සැලසුම් කිරීම, සිසුන් ඉගෙන ගන්නා අයුරු සම්ප ව නිරීක්ෂණය කිරීම, ශිෂ්‍ය හැකියා හා නොහැකියා හඳුනා ගනිමින් ද අවශ්‍ය ඉදිරිපෝෂණ හා ප්‍රතිපෝෂණ ලබා දෙමින් ද සිසුන්ගේ ඉගෙනුම ප්‍රවර්ධනය කිරීම, සිසුන් ඉදිරිපත් කිරීම්වලට හා සාකච්ඡාවලට යොමුවන අවස්ථාවන්හි දී ඔවුන්ට මැනවින් සවන්දීම හා ඇගයීම මෙන් ම පන්තිකාමරයෙන් බැහැරට ඉගෙනුම හා ඉගැන්වීම් දීර්ඝ කිරීම සඳහා සුදුසු උපකරණ සකස් කිරීම ද මෙහි දී ගුරුවරයාගෙන් ඉටු විය යුතු මූලික කාර්යයන් වේ. යථෝක්ත ගුරු කාර්යභාරය ඇසුරු කොට ගත් ගුරු භූමිකාව පරිණාමන භූමිකාව (TRANSFORMATION ROLE) ලෙස නම් කර තිබේ.

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ පළමු කොටස මගින් හඳුන්වා දෙනු ලබන විස්තරාත්මක විෂයමාලාව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා යොදා ගත හැකි ක්‍රියාකාරකම් සන්නතිය එහි දෙවැනි කොටසට ඇතුළත් කර ඇත. මේ සෑම ක්‍රියාකාරකමක්ම අඩු තරමින් පියවර තුනක් ඇතුළත් වන පරිදි සංවර්ධනය කර තිබේ. ක්‍රියාකාරකම්වල පළමු වන පියවර මගින් සිසුන් ඉගෙනුමට බද්ධ කර ගැනීමට අපේක්ෂා

කරනු ලැබේ. එබැවින් මෙම පියවර සම්බන්ධ කර ගැනීමේ පියවර (ENGAGEMENT STEP) වශයෙන් නම් කර තිබේ. මෙහි ආරම්භයක් ලෙස ගුරුවරයා ගනුදෙනු හැමිකාවේ ලක්ෂණ ප්‍රදර්ශනය කරමින් සිසුන් සමඟ දෙබසකට මූල පුරයි. පසුව සංවාදයකට පරිවර්තනය විය හැකි මේ දෙබස යටතේ ගවේෂණයේ යෙදීමෙන් සිසුන් සංවර්ධනය කර ගත යුතු මූලික නිපුණතා හා සම්බන්ධ පෙර දැනුම සිහිපත් කර ගැනීමටත්, ක්‍රියාකාරකම්වල ඉදිරිය පිලිබඳ ඉහි ලබා ගැනීමටත් සිසුන්ට අවස්ථාව සැලසේ. මෙම අදහස් හුවමාරුව සඳහා යොදා ගත හැකි උපක්‍රම රාශියක් ගුරුවරයා සතුව ඇත. ප්‍රශ්න ඉදිරිපත් කිරීම / පින්තූර, පුවත්පත් දැන්වීම් හා සැණ පත් (FLASH CARDS) වැනි උත්තේජක යොදා ගැනීම / ගැටලු, ප්‍රභේලිකා හෝ සිද්ධි අධ්‍යයන භාවිතය / දෙබස්, හැමිකා රංගන, කවි, ගීත, ආදර්ශන (DEMONSTRATIONS) සෘජුව හෝ ශ්‍රව්‍ය පට හෝ දෘශ්‍ය පට ඇසුරෙන් යොදා ගැනීම මෙවන් උපක්‍රම කිහිපයකි. සාරාංශ වශයෙන් පහත සඳහන් අරමුණු තුන සාක්ෂාත් කර ගැනීම මුල් කොට ක්‍රියාකාරකම්වල පළමු වන පියවර ක්‍රියාත්මක වේ.

- පන්තියේ අවධානය දිනා ගැනීම.
- අවශ්‍ය පෙර දැනුම සිහිපත් කර ගැනීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබාදීම.
- ක්‍රියාකාරකමේ දෙවැනි පියවර යටතේ සිසුන් යොමු කිරීමට අපේක්ෂා කරන ගවේෂණයේ මූලිකාංග සිසුන්ට හඳුන්වා දීම.

ක්‍රියාකාරකමේ දෙවැනි පියවර සැලසුම් කර ඇත්තේ ගවේෂණය (EXPLORATION) සඳහා සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දීමටය. සිසුන් ගවේෂණයේ යෙදෙන්නේ ඒ සඳහා සුවිශේෂ ව සකස් කරන ලද උපදෙස් පත්‍රිකාවක් පදනම් කර ගෙන ය. ගැටලුවට සම්බන්ධ විවිධ පැති කණ්ඩායම් වශයෙන් ගවේෂණය කරමින් සහයෝගී ඉගෙනුමේ යෙදීමට සිසුන්ට හැකි වන පරිදි මෙම ගවේෂණය සැලසුම් කිරීමට ගුරුවරයාට සිදු වේ. සපයා ඇති සම්පත් ද්‍රව්‍ය ප්‍රයෝජනයට ගනිමින්, සතිමත් බවෙන් යුතුව කණ්ඩායම් සාකච්ඡා මෙහෙයවමින් සිසුන් ගවේෂණයේ නිරතවීම මෙම පියවරේ වැදගත් ලක්ෂණ කිහිපයක් වේ. කාලයක් තිස්සේ එබඳු කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වීම නිසා ස්වයං චිතය, අන්‍යයන්ට සවන්දීම, අන්‍යයන් සමඟ සහයෝගයෙන් වැඩ කිරීම, ඔවුන්ට උදවු වීම, කාල කළමනාකරණය, ගුණාත්මක බවෙන් ඉහල නිපැයුම් ලබා ගැනීම, අවංක බව ආදි සාමාන්‍ය ජීවිතයට අවශ්‍ය වැදගත් කුසලතා රැසක් සංවර්ධනය කර ගැනීමට ද සිසුන්ට හැකියාව ලැබේ.

සිසුන් ගවේෂණය සඳහා යොමු කිරීමේ දී ශිෂ්‍ය කණ්ඩායම්වල නායකත්වය පිලිබඳ තීරණ ගැනීමෙන් ගුරුවරයා වැළකී සිටිය යුතු අතර සිසුන් අතරින් නායකයන් මතු වීමට අවශ්‍ය පසුබිම පමණක් මැනවින් සුදානම් කළ යුතු ය. සැඟවුණු හැකියා පදනම් කර ගනිමින් අවස්ථාවෝචිත ව නායකත්වය ගැනීමේ වරප්‍රසාදය මේ අනුව සිසුන්ට හිමි වේ.

ක්‍රියාකාරකමේ තෙවැනි පියවරේ දී සෑම කණ්ඩායමකට ම තම ගවේෂණ ප්‍රතිඵල අත් අයගේ දැනගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව සැලසේ. මෙහි දී ගුරුවරයා කළ යුත්තේ සමූහ ඉදිරිපත් කිරීම් සඳහා සිසුන් දිරිමත් කිරීමයි. සෑම සාමාජිකයෙකුට ම වගකීම් පැවරෙන පරිදි ඉදිරිපත් කිරීම් සැලසුම් කිරීමට සිසුන් මෙහෙයවීම ද වැඩදායකය. සිසු අනාවරණ පැහැදිලි කිරීම (EXPLANATION) හා සම්බන්ධ මෙම පියවරේ වැදගත් ලක්ෂණයක් වන්නේ අපේ පන්තිකාමර තුළ නිතර ඇසෙන ගුරු කථනය වෙනුවට සිසු හඬ මතු වීමට අවස්ථා සම්පාදනය වී තිබීම ය.

ක්‍රියාකාරකම්වල තෙවන පියවරේ දී සොයාගැනීම් වැඩිදියුණු කිරීමට නැත්නම් විස්තාරණයට (ELABORATION) සිසුන් යොමු කිරීම අවශ්‍ය වේ. එක් එක් කණ්ඩායම ඔවුන්ගේ ඉදිරිපත් කිරීම් අවසන් කළ පසු ඒ පිළිබඳ සංවර්ධනාත්මක යෝජනා මතු කිරීමට ඉදිරිපත් කළ කණ්ඩායමේ සිසුන්ට පලමු ව ද අනෙක් කණ්ඩායම්වල සිසුන්ට දෙවනු ව ද අවස්ථාව ලබා දීමෙන් මෙය සිදු කෙරේ. කෙසේ වෙතත් අවසාන සමාලෝචනය බාර වන්නේ ගුරුවරයාට ය. සිසුන් නිරත වූ ගවේෂණයට අදාළ වැදගත් කරුණු සියල්ල පැහැදිලි වන සේත් සංකල්ප හා න්‍යායයන් පිළිබඳ නිවැරදි අවබෝධය සිසුන් තුළ තහවුරු වන සේත් මෙම සමාලෝචනය සිදු කිරීම ගුරුවරයාගෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

පන්තිකාමර ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය අපේක්ෂිත ආකාරයෙන් සාර්ථක ව ඉටු වන්නේ දැයි නිරතුරු ව සොයා බැලීම මෙම ක්‍රමවේදය යටතේ ගුරුවරුන් සතු ප්‍රධාන වගකීමකි. මේ සඳහා තක්සේරුව හා ඇගයීම යොදා ගත යුතු අතර ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩ ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය තුළ දී ම ලබා ගැනීමට සැලසුම්ගත ක්‍රියාකාරකම් ගුරුවරයාට අවස්ථාව සලසා දේ. ක්‍රියාකාරකමේ දෙවැනි පියවර යටතේ සිසුන් ගවේෂණයේ යෙදෙන විට තක්සේරුවටත් (ASSESSMENT), ක්‍රියාකාරකමේ තෙවන පියවර යටතේ සිසුන් පැහැදිලි කිරීම් හා විස්තාරණයට යොමු වන විට ඇගයීමටත් (EVALUATION) ගුරුවරයාට ඉඩ තිබේ. තක්සේරුව හා ඇගයීම පිළිබඳ විස්තරාත්මක විමසුමක් ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ තුන්වන කොටසෙහි දැක්වේ.

මේ දක්වා විස්තර කරන ලද ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය පරිණාමන භූමිකාව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ගුරුවරයා යොමු කරවයි. මෙහි දී කණ්ඩායම් ගවේෂණයට මුල් තැන ලැබෙන අතර දෙබස්, සංවාද හා කෙටි දේශන සඳහා ද ගුරුවරයාට අවකාශ සැලසේ. ප්‍රවේශ පියවරේ දී දෙබසට හා සංවාදයට අවස්ථා ඇති අතර අවසාන පියවරේ සමාලෝචනය යටතේ කෙටි දෙසුමක් මගින් සංකල්ප තහවුරු කිරීමට ගුරුවරයාට ඉඩ ඇත. නව සහග්‍රහයේ පලමුවන විෂයමාලා ප්‍රතිසංස්කරණය යටතේ ඉදිරිපත් වන මෙම විෂයමාලාව හා සම්බන්ධ ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය සංවර්ධනය කිරීමේ දී පරිණාමන ගුරු භූමිකාවට අමතර ව සම්ප්‍රේෂණ හා ගනුදෙනු ගුරු භූමිකාවන්ට අදාළ වැදගත් ලක්ෂණ ගැන ද සැලකිලිමත් වීම මෙම ක්‍රමවේදයේ විශේෂත්වය ලෙස සඳහන් කළ හැකි වේ. මෙම විෂයයට අදාළ ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී පහත සඳහන් ගුණාත්මක යෙදවුම් භාවිත කළ හැකි යි.

- වැඩ පොත්
- පාඨ ග්‍රන්ථ
- පාඨමාලා අත්පොත්
- ව්‍යාපාර සැලසුම් පිළිබඳ ආදර්ශ ආකෘති
- ලිපිද්‍රව්‍ය
- අධ්‍යාපන තාක්ෂණික ඉගෙනුම් ආධාරක
- සැබෑ ව්‍යාපාර සැලසුම්

පාසල් ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩසටහන් සංවිධානය

ත්‍යායාත්මකව ඉගෙන ගන්නා විෂයය කරුණුවල ප්‍රායෝගික ව්‍යවහාරයන් පිලිබද ව අත්දැකීම් ලබාදීම, අපේක්ෂිත නිපුණතා වඩාත් ඵලදායීව වර්ධනය කිරීම සහ විෂයය කෙරෙහි ඇල්මක් ඇති කිරීම ආදිය සඳහා පාසල තුළ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වැඩසටහන් කිපයක් යෝජනා කළ හැකි ය. මෙම වැඩසන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පාසල් ප්‍රතිපත්ති සකස් කර ගැනීම වැදගත් ය. මෙම ප්‍රතිපත්තිවලට අනුව ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් පාසල් වාර්ෂික වැඩසටහනට ඇතුලත් කර ගැනීම යෝග්‍ය වන අතර පාසල සතු සම්පත් මෙන්ම, විදුහල්පතිගේ මාර්ගෝපදේශකත්වය ද ලබා ගැනීම පහසු කරයි.

ගුරුවරුන් පුහුණු කර ගැනීම

- ගුරුවරුන් සේවාස්ථ පුහුණුවීම සඳහා වැඩසටහන්වලට සහභාගි කරවීම.
- ගුරු උපදේශකවරුන් මගින් අවශ්‍ය සහාය ලබා ගැනීම.
- විෂයයට අදාළ වූ පාසලේ සිටින වෙනත් පුහුණු ගුරුවරුන්ගේ සහාය ලබාදීම.
- උපාධ්‍යයන් පත් කර ගැනීම.

කාලය සහ අනෙකුත් සම්පත් සපයා ගැනීම

- වෙන් කරන ලද කාලවිච්ඡේද තුනෙන් සුදුසු කාලවිච්ඡේද දෙකක් සහ කාලවිච්ඡේද එකක් වනසේ කාලසටහන් පිලියෙල කිරීම.
- ගුණාත්මක යෙදවුම් සඳහා නියමිත කාලයට පෙර අවශ්‍යතා ලේඛන ලබා ගෙන ඒවා නියමිත වේලාවට ගුරුවරුන්ට ලැබෙන්නට සැලැස්වීම.
- නැවත නැවත ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි ගුණාත්මක යෙදවුම් තබා ගැනීම සඳහා ක්‍රමවත් වැඩපිලිවෙලක් සකස් කර ගැනීම.
- මෙම විෂයයට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ඉඩකඩ සහිත පන්ති කාමරයක් ලබා දීම.
- ක්‍රියාකාරකම් කරන විට සිසුන් වැඩිපුර සිටින විටක දී ගවේෂණ එක් මාතෘකාවක් කණ්ඩායම් කිහිපයකට ලබාදිය හැකි අතර, සිසුන් අඩු වූ අවස්ථාවක දී එක් කණ්ඩායමක් සේ සලකා සෑම මාතෘකාවක්ම, එම කණ්ඩායමටම ලබාදීමට කටයුතු කිරීම.

ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම්

- වෙලෙඳපොළවල් පැවැත්වීම.
- වාණිජමය ව්‍යාපෘති ඇරඹීම.
- ව්‍යාපාර සාකච්ඡා මණ්ඩල හා සම්මන්ත්‍රණ.
- වාණිජ දින පැවැත්වීම.
- ව්‍යවසායකත්ව කුසලතා වර්ධනය කිරීමට ඔබ්බ ක්‍රියාකාරකම් හා ක්‍රීඩා නිර්මාණය කිරීම.
- ව්‍යාපාර තොරතුරු රැස් කිරීම.
- ව්‍යාපාරකයින්ගේ ජීවන කථා එක් රැස් කිරීම හා සාකච්ඡා කිරීම.
- යම් යම් නිෂ්පාදන නිපදවන අලෙවි කිරීමට සැලැස්වීම.
- ස්වකීය සැබෑ ව්‍යාපාරයක් සඳහා වූ ව්‍යාපාර සැලැස්මක් පිලියෙල කිරීම හා එය මූල්‍ය ආයතන සහයෝගයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- තමාගේ අනාගත දැක්ම හා ක්‍රියාකාරකම් ලිවීමට සිසුන් පෙළඹවීම.

පාසල් අධීක්ෂණයේ දී අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු

- වාරසටහන් හා සුදානම් සටහන.
- ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ ඇති ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් තමාට උචිත අන්දමින් වෙනස් කරමින් සිදු කරයි ද යන්න.
- සැලසුම් කරන ලද නව නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාකාරකම්.
- ගුරුවරයා විසින් සකස් කරන ලද ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය දිරිස කිරීමේ උපකරණ පාසලට උචිත ආකාරයට නව ඉගෙනුම් -ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය අනුව පාසල තුළ ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සිදුවේ ද යන්න.
- ක්‍රියාකාරකම් ආශ්‍රිතව ගුරු සිසු සාකච්ඡා.
- ගුණාත්මක යෙදවුම් භාවිතය.
- ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය.
- දැරුවන්ගේ අත්දැකීම් පිලිබඳ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට ඉඩකඩ ලබාදීම.

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මතුවන ගැටළු හා ඒ සඳහා යෝජනා

- එක් එක් පාසල් වාරය තුළ විෂය ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් කටයුතු සිදු කිරීමේ දීමතුවන ගැටළු පිලිබඳව අවධානය යොමු කරන්න.
- පලමුව පාසලේ විවිධ පාර්ශ්වයන් සමඟ සාකච්ඡා කරමින් විසඳුම් කරා ළඟාවීමට කටයුතු යොදන්න.
උදා: පන්ති කාමර ගැටළු - අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය හිඟකම, කාලය වෙන් කර ගැනීමේ ගැටළු
- දෙවනුව ගුරු උපදේශකවරුන් සහ වෙනත් අදාළ පුද්ගලයන්ට හා ආයතනවලට ඉදිරිපත් කරමින් විසඳුම් ලබා ගැනීමට කටයුතු යෙදීම.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය මගින් අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ඵල සිසුන් විසින් සාක්ෂාත් කර ගැනීම තහවුරු කිරීම සඳහාත් සිසුන් ලඟා කර ගත් ප්‍රවීණතා මට්ටම් හඳුනා ගැනීම සඳහාත් පන්ති කාමරයේ පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි අන්තර් සම්බන්ධතාවකින් යුත් වැඩසටහන් දෙකක් ලෙස තක්සේරුව හා ඇගයීම හඳුන්වා දිය හැකිය. තක්සේරුව නිසි පරිදි සිදුවන්නේ නම් පන්තියේ ඉගෙනුම ලබන සියලු ම සිසුන්ට අදාළ නිපුණතා සම්බන්ධ ව ආසන්න ප්‍රවීණතාව වත් ලබා ගැනීම අපහසු නොවේ. අනෙක් අතට ඇගයීමෙන් අපේක්ෂා කරන්නේ සිසුන් ලඟා කර ගත් ප්‍රවීණතා මට්ටම් කවරේ දැයි හඳුනා ගැනීමය.

තක්සේරු කිරීමේ යෙදී සිටින ගුරුවරුන්ට තම සිසුන් සඳහා දෙයාකාරයක මාර්ගෝපදේශකත්වය ලබා දිය හැකි ය. එම මාර්ගෝපදේශ පොදුවේ හඳුන්වන්නේ ප්‍රතිපෝෂණය (FEED BACK) හා ඉදිරිපෝෂණය (FEED FORWARD) යනුවෙනි. සිසුන්ගේ දුබලතා හා නොහැකියා අනාවරණය කර ගත් විට ඔවුන්ගේ ඉගෙනුම් ගැටලු මහහරවා ගැනීමට ප්‍රතිපෝෂණයත් සිසු හැකියා සහ ප්‍රබලතා හඳුනා ගත් විට එම දක්ෂතා වැඩි දියුණු කිරීමට ඉදිරි පෝෂණයත් ලබා දීම ගුරු කාර්යය වේ.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ සාර්ථකත්වය සඳහා පාඨමාලාවේ නිපුණතා අතරෙන් කවර නිපුණතා කවර මට්ටමින් සාක්ෂාත් කළ හැකි වූයේ දැයි සිසුන් විසින් හඳුනා ගැනීම අවශ්‍ය වේ. ඇගයීම් වැඩපිලිවෙල ඔස්සේ සිසුන් ලඟා කර ගත් ප්‍රවීණතා මට්ටම් විනිශ්චය කිරීම මේ අනුව ගුරුවරුන්ගෙන් බලාපොරොත්තු වන අතර සිසුන් හා දෙමව්පියන් ඇතුළු වෙනත් අදාළ පාර්ශවයන්ට සිසු ප්‍රගතිය සන්නිවේදනය කිරීමට ගුරුවරුන් යොමු විය යුතු වේ.

ඔබ වෙත ඉදිරිපත් කරන මෙම විෂයමාලාව ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය (STUDENT-CENTRED), නිපුණතා පාදක (COMPETENCY-BASED) ක්‍රියාකාරකම් දියානිමුඛ (ACTIVITY-ORIENTED) කර ගත් ප්‍රවේශයකින් යුක්ත වේ. ජීවිතය අර්ථවත් කර ගැනීම සඳහා ක්‍රියාවෙන් ඉගෙනුම, ගුරුවරයාගේ පරිණාමන භූමිකාවේ (TRANSFORMATION ROLE) හරය වේ.

පූර්වයෙන් සංවර්ධනය කළ ක්‍රියාකාරකම් සන්නිවේදන ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වන මෙම විෂයමාලාව ඉගෙනුම හා ඉගැන්වීම, තක්සේරුව හා ඇගයීම සමඟ සමෝධානය කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත. ඒ ඒ ක්‍රියාකාරකම්වල දෙවැනි පියවරේ දී සිසුන් කණ්ඩායම් වශයෙන් ගවේෂණයේ යෙදෙන විට ඔවුන් තක්සේරුකරණයටත් ක්‍රියාකාරකම්වල තුන් වැනි පියවරේ දී සිසුන් ස්වකීය අනාවරණ ඉදිරිපත් කිරීමට හා විස්තාරණයට යොමු වන විට ඔවුන් ඇගයීමටත් ගුරුවරයාට හැකි වේ. සිසුන් ගවේෂණයේ යෙදෙන විට සිසුන් අතර ගැවසෙමින් ඔවුන් ඉටු කරන කාර්යය නිරීක්ෂණය කරමින් සිසුන් මුහුණපා ඇති ගැටලු පන්ති කාමරය තුළ දී විසඳා ගැනීම සඳහා පහසුකම් සහ මාර්ගෝපදේශකත්වය සපයා දීම ගුරුවරයාගෙන් අපේක්ෂා කරන කාර්යය වේ.

තක්සේරුව හා ඇගයීම පහසුවෙන් සිදු කළ හැකි වන පරිදි පොදු නිර්ණායක පහක් යෝජනා කෙරේ. මෙම නිර්ණායක අතරින් පළමු නිර්ණායක තුන ඒ ඒ නිපුණතාව ගොඩ නැගීමට ඒකරාශී වී තිබෙන දැනුම, ආකල්ප හා කුසලතා මූලික කොට සැකසී තිබේ. අවසාන නිර්ණායක දෙක ජීවිතයට වැදගත් වන හැකියා දෙකක් ප්‍රගුණ කර ගැනීමට සිසුන්ට අත දේ. මේ නිර්ණායක හා සම්බන්ධ වර්ගයා වෙනස්කම් පහ පන්තිකාමරය තුළ සිසුන් ක්‍රියාත්මක වීමේ දී හඳුනා ගැනීමට ගුරුවරයා උත්සාහ කළ

යුතු අතර තක්සේරුව යටතේ එම වර්ෂා ගොඩ නැගීම තහවුරු කිරීමටත් ඇගයීම යටතේ එසේ ගොඩ නගා ගත් වර්ෂා ප්‍රමාණය කිරීමටත් ගුරුවරයා යොමු විය යුතු වේ.

තක්සේරුව හා ඇගයීම පිළිබඳ වැඩපිලිවෙල වැඩිදියුණු කිරීමෙන් ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය පුළුල් කළ හැකිය. මෙසේ ඉගෙනුම හා ඉගැන්වීම දීර්ඝ කිරීම සඳහා මූලික කළ යුත්තේ ක්‍රියාකාරකම් සන්නතියට ඇතුළත් ක්‍රියාකාරකම්, කාණ්ඩ කිහිපයකට වෙන්කර ගැනීමයි. සිසු ඉගෙනුම විකසිත කළ හැකි ප්‍රභේද කිහිපයක් ඒ ඒ ක්‍රියාකාරකම් කාණ්ඩය හා බැඳෙන විෂය සන්ධාරය පදනම් කර ගනිමින් දෙවනුව හඳුනා ගත යුතුය. තෝරාගත් ප්‍රභේද පදනම් කර ගෙන ගුරුවරයාට හා සිසුන්ට උපදෙස් ඇතුළත් වන පරිදි ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය දීර්ඝ කෙරෙන උපකරණ සකසා ගැනීම ඊළඟ පියවර වන අතර සෑම ක්‍රියාකාරකම් කාණ්ඩයක් ආරම්භයේ දී ම මෙම උපකරණ සිසුන්ට හඳුන්වා දීම ගුරුවරයාගෙන් අපේක්ෂා කරන කාර්යයයි. මේ අනුව ඉගෙනුම හා ඉගැන්වීම දීර්ඝ කිරීම සඳහා ගුරුවරයෙකුට යොදා ගත හැකි ප්‍රභේද කිහිපයක් මතු දැක් වේ.

- සංකල්ප සිතියම් (CONCEPT MAPS)
- බිත්ති පුවත්පත් (WALL NEW PAPERS)
- ප්‍රශ්න විචාරාත්මක වැඩසටහන් (QUIZZES)
- ප්‍රශ්න සහ පිළිතුරු පොත් (QUESTION AND ANSWER BOOKS)
- ශිෂ්‍යය කාර්ය සාධන ගොනු (PORTFOLIOS)
- සිසු නිර්මාණ ප්‍රදර්ශන (EXHIBITIONS)
- විවාද (DEBATES)
- සාකච්ඡා මණ්ඩල (PANEL DISCUSSIONS)
- සම්මන්ත්‍රණ (SEMINARS)
- ක්ෂණික කථා (IMPROMPTU SPEECHES)
- භූමිකා රංගන (ROLE PLAYS)
- සාහිත්‍ය විමසුම් ඉදිරිපත් කිරීම
(PRESENTATION OF LITERATURE REVIEWS)
- ක්ෂේත්‍ර පොත් / ස්වභාව අධ්‍යයන දින පොත් / හොඳ වැඩ පොත්
(FIELD BOOKS/ NATURE DIARIES)
- ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ (PRACTICAL TESTS)

පාඨමාර්ගයේ තුන්වන කොටස යෝජනා ඉගෙනුම හා ඉගැන්වීම දීර්ඝ කිරීමේ අවස්ථා හා ඒ සඳහා තෝරා ගෙන ඇති උපකරණ හඳුන්වා දීමට සැලසුම්කර තිබේ. මේ ආකාරයට ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ඒවා අතරින් තක්සේරුව හා ඇගයීම දෙයාකාරයකින් සිදු කිරීමෙන් ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය තව දුරටත් පුළුල් වන අතර ආශාවෙන් හා ප්‍රබෝධයෙන් ඉගෙනුමේ නියැලීමට සිසුන්ට හැකි වේ.